

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/21-03/23
URBROJ: 613-10-21-9
Rijeka, 1. prosinca 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Primorsko goranski
savez
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2020.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2020.	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Primorsko goranskog saveza (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje političkih aktivnosti u iznosu od 349.793,00 kn, od kojih su prihodi u ukupnom iznosu od 5.921,00 kn naplaćeni nakon datuma dostavljanja financijskih izvještaja (naplaćeni su u ožujku, travnju i rujnu 2021.).

Navedeni prihodi (5.921,00 kn) nisu priznati prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, odnosno evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računima prihoda za 2020., umjesto u okviru računa odgođenog priznavanja prihoda. Nakon isteka izvještajnog razdoblja spomenute prihode trebalo je stornirati na računu prihoda po posebnim propisima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te evidentirati i iskazati na odgovarajućem računu odgođenog priznavanja prihoda (navedeni iznos trebao je biti dio zaključnog stanja računa odgođenog priznavanja prihoda). Zbog navedenog načina evidentiranja i iskazivanja, prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima više iskazani za 5.921,00 kn (evidentirani su odnosno iskazani u iznosu od 349.793,00 kn, umjesto u iznosu od 343.872,00 kn), a višak prihoda tekuće godine u jednakom je iznosu (5.921,00 kn) više evidentiran odnosno iskazan (evidentiran je odnosno iskazan u iznosu od 57.373,00 kn, a trebao je biti u iznosu od 51.452,00 kn). Isto tako, u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. obveze su (odgođeno priznavanje prihoda) manje iskazane za 5.921,00 kn.

U Izvještaju o prihodima i rashodima (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju) nije iskazan preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 130.554,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. navedeni je višak prihoda iskazan i u poslovnim knjigama evidentiran u okviru skupine računa vlastiti izvori, umjesto na računu viška prihoda. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u ožujku 1990. Sjedište Stranke je Ciottina 19, Rijeka. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su programskim dokumentima i Statutom.

Statut Stranke donesen je 2015. na osmoj Konvenciji Stranke. Njime su uređeni pravni status Stranke, uvjeti za stjecanje članstva, unutarnje ustrojstvo, tijela Stranke (Konvencija, Vijeće, Predsjedništvo i Predsjednik, Tajništvo, Nadzorni odbor) i njihovi međusobni odnosi, način izbora dužnosnika i trajanje mandata te stjecanje imovine i poslovanje Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu. Osnovni organizacijski oblik stranačkog organiziranja je ogranak, koji se osniva na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave temeljem odluke Predsjedništva. Ogranak ima skupštinu, predsjedništvo i predsjednika. U 2020. Stranka je imala ukupno 30 ogranaaka.

Konvencija je najviše tijelo Stranke. Čine je članovi Vijeća i Nadzornog odbora te delegati izabrani na skupštinama ogranaaka. Konvencija se redovno održava najmanje jednom u dvije godine, a saziva je Vijeće Stranke. Konvencija se može sazvati i izvanredno ako je to potrebno radi donošenja odluka iz njezine nadležnosti. Obvezno se saziva nakon održanih izbora za Hrvatski sabor radi analize izbornih rezultata i izjašnjavanja o povjerenju Predsjedništvu Stranke. Konvencija donosi dokumente programskog karaktera, Statut te njegove izmjene i dopune, utvrđuje temeljna načela politike Stranke, bira i razrješava Predsjednika i njegova zamjenika, potpredsjednike i Predsjedništvo Stranke, predsjednika i potpredsjednika Vijeća i Nadzornog odbora, političkog tajnika te obavlja i druge poslove propisane Statutom.

Vijeće Stranke je najviše tijelo između dva saziva Konvencije, koje u pravilu zasjeda dva puta godišnje, a saziva ga predsjednik Vijeća. Vijeće utvrđuje političke stavove Stranke, donosi Etički kodeks, odlučuje o zaključivanju koalicijskih sporazuma na državnoj i županijskoj razini te odlučuje i o drugim pitanjima bitnima za rad Stranke.

Predsjedništvo je izvršno tijelo Stranke, a predsjedava mu Predsjednik Stranke. Predsjedništvo rukovodi radom i djelovanjem Stranke, izvršava odluke Konvencije i Vijeća, donosi i usvaja program rada za tekuću godinu i financijski plan, izmjene programa rada i financijskog plana, završni račun, obavještava javnost o radu Stranke te radi i druge poslove propisane Statutom.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, rukovodi njezinim radom i djelovanjem, saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, usklađuje i potiče rad tijela Stranke, potpisuje ugovore i druge dokumente u ime i za račun Stranke, predlaže Predsjedništvu imenovanje tajnika Stranke te obavlja i druge poslove za koje ga ovlasti Konvencija, Vijeće ili Predsjedništvo. Predsjednik Stranke u 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2021.) je Darijo Vasilić.

Tajništvo je izvršno tijelo Stranke, a čine ga politički tajnik Stranke, tajnik Stranke i tajnik Gradske organizacije Rijeka. Provodi politiku Stranke te osigurava provođenje odluka njegovih tijela, brine se o naplati članarine (ako se donese takva odluka), obavlja i druge poslove za koje ga ovlasti Vijeće, Predsjedništvo Stranke i Predsjednik Stranke te u roku od 15 dana dostavlja ograncima zapisnike s Konvencije, Vijeća i Predsjedništva Stranke.

Politički tajnik predstavlja javnosti političke stavove Stranke i sudjeluje u radu svih organizacijskih oblika Stranke.

Nadzorni odbor nadzire materijalno-financijsko poslovanje, poštovanje zakona, Statuta i drugih općih akata te najmanje jednom godišnje izvještava Vijeće o svom radu, a čine ga predsjednik, potpredsjednik i tri člana. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, članovi Nadzornog odbora prisustvuju sjednicama Predsjedništva te su upoznati sa svim odlukama koje ono donosi.

Stranka je donijela Etički kodeks, Pravilnik o financijskoj odgovornosti, zastupanju i unutarnjem nadzoru, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Tajništva i Pravilnik o korištenju službenih vozila.

Vođenje računovodstvenih poslova ugovorom je povjereno drugoj pravnoj osobi (knjigovodstvenom servisu). Izvori financiranja redovitih političkih aktivnosti Stranke su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine odnosno članski doprinosi, dobrovoljni prilozima (donacije), prihodi od imovine u njezinu vlasništvu i ostali prihodi.

Stranka je u 2020. imala jednog zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), propisano je da se poslovanje neprofitne organizacije treba temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Načelo javnosti i transparentnosti znači obvezu osiguranja javnosti u područjima primjene ovoga Zakona koja se odnose na financijsko izvještavanje.

Pravilnikom o financijskoj odgovornosti, zastupanju i unutarnjem nadzoru Stranke, iz 2014., uređena su pitanja u vezi s financijskom odgovornosti u postupanju imovinom, zastupanju u pravnom prometu te provođenju unutarnjeg nadzora i kontrole raspolaganja novčanim sredstvima. Pravilnikom o korištenju službenih automobila i mobilnih telefona, iz 2014., uređeno je korištenje službenih automobila i mobilnih telefona te prava i obveze članova u vezi s njihovim korištenjem. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Tajništva, iz 2015., uređen je unutarnji red, način rada i vođenje poslova, sistematizacija radnih mjesta, poslova i zadataka, broj potrebnih zaposlenika s opisom njihovih poslova i zadataka, uvjeti za popunjavanje radnih mjesta te ovlaštenja i odgovornosti zaposlenika. Etičkim kodeksom Stranke, iz 2015., uređena su pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja članova i zaposlenika Stranke. Stranka postupa u skladu s donesenim pravilnicima i Etičkim kodeksom.

Nadalje, Stranka je uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola. Računovodstvene poslove za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora o obavljanju računovodstvenih poslova, kojim su ugovorene obveze i zadaće odgovornih osoba Stranke i pravne osobe te utvrđeni pojedini postupci u vezi s knjigovodstvenim i računovodstvenim poslovima (vezano za dostavu dokumentacije, rokove za evidentiranje poslovnih promjena i sastavljanja pojedinih izvješća).

Dokumentaciju (između ostalog, odluke, elektroničke poruke, račune i putne naloge), prije dostavljanja u knjigovodstveni servis i evidentiranja poslovne promjene, kontrolira i ovjerava odgovorna osoba Stranke, nakon čega je likvidira odnosno ovjerava odgovorna osoba iz knjigovodstvenog servisa. Sva plaćanja kontroliraju i ovjeravaju dvije osobe. Poslovne knjige su uvezane i pohranjene u prostorijama knjigovodstvenog servisa. Zapisnici sa sjednica Vijeća, Nadzornog odbora, Predsjedništva i Konvencije su vođeni i potpisani.

Izvešća o poslovanju Stranke i druge objave informacija o financijskom poslovanju te obavijest o pravu na pristup informacijama objavljeni su u skladu sa zakonom i drugim propisima na mrežnim stranicama Stranke.

Planiranje

Plan rada s osnovnim financijskim pokazateljima za 2020. (dalje u tekstu: Program rada) i financijski plan donijelo je Predsjedništvo Stranke u prosincu 2019., a njihove izmjene u prosincu 2020.

Izmjenama financijskog plana ukupni prihodi planirani su u iznosu od 424.000,00 kn, rashodi u iznosu od 366.000,00 kn i višak prihoda u iznosu od 58.000,00 kn (višak prihoda iz prethodne godine iznosi 130.000,00 kn te višak prihoda za prijenos u sljedeću godinu iznosi 188.000,00 kn). Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 349.200,00 kn, prihode iz drugih izvora (od koalicijskog partnera temeljem sporazuma) u iznosu od 40.140,00 kn, prihode od članskog doprinosa (participacija) u iznosu od 23.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 9.600,00 kn i druge prihode u iznosu od 2.060,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 203.100,00 kn, rashode za plaće i naknade plaće u iznosu od 100.000,00 kn, rashode reprezentacije u iznosu od 23.800,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 17.000,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima u iznosu od 9.500,00 kn, rashode za tekuće donacije (pomoći) u iznosu od 5.000,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 4.000,00 kn i druge rashode (članarine, financijski rashodi i rashodi amortizacije) u iznosu od 3.600,00 kn.

Program rada i njegove izmjene sadrže opisni dio s općim troškovima, redovnim aktivnostima za 2020. i izvanrednim rashodima te su iskazani rashodi po pojedinoj aktivnosti. Planirane su aktivnosti u okviru općih troškova (isplata plaće, materijalni troškovi i drugo) i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti. Planirane aktivnosti redovne djelatnosti obuhvaćaju rad s članovima i mladima te konvenciju i sastanke (održavanje sjednice tijela Stranke i klubova vijećnika Stranke, rad s ograncima Stranke za poboljšanje rada i ocjenu dosadašnjeg rada i drugo), edukacije i seminare, parlamentarne izbore (pripremu za izbore zastupnika u Hrvatski sabor) te promidžbene aktivnosti i obljetnice (proslava obljetnice rada Stranke, suradnja s medijima za upoznavanje javnosti s ulogom i značajem Stranke na području Primorsko-goranske županije i drugo). Izmjenama Programa rada planirani su ukupni rashodi u iznosu od 366.000,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na aktivnosti u okviru općih troškova (rashodi za plaće i drugi rashodi za zaposlene, usluge, materijal i energija, financijski rashodi i drugi rashodi) u iznosu od 240.000,00 kn te rashodi za redovne promidžbene aktivnosti u iznosu od 48.000,00 kn i izbornu promidžbu (za izbore zastupnika u Hrvatski sabor) u iznosu od 40.000,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Navedeni izvještaji, s propisanim priložima (Program rada i financijski plan te Izmjene Programa rada i financijskog plana za 2020. i Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2020.), dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

Dodatne bilješke uz financijske izvještaje (koje sadrže detaljniju dopunu podataka uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) sastavljene su i predane Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (srpanj 2021.).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 425.517,00 kn, što je 7.281,00 kn ili 1,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 1.517,00 kn ili 0,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	386.132,00	349.793,00	90,6
2.	Prihodi od članarina	26.788,00	23.971,00	89,5
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	3.300,00	9.617,00	291,4
4.	Drugi prihodi	2.016,00	42.136,00	2 090,1
	Ukupni prihodi	418.236,00	425.517,00	101,7

Najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 349.793,00 kn ili 82,2 %. Svi drugi prihodi iznose 75.724,00 kn ili 17,8 % ukupno ostvarenih prihoda. U 2020. značajnije su povećani drugi prihodi u iznosu od 40.120,00 kn u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog povrata utrošenih sredstava za promidžbu za izbore zastupnika u Hrvatski sabor.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 349.793,00 kn odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Prema odredbama članka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici; sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17). Sredstva su primljena od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave najvećim dijelom tromjesečno u jednakim iznosima i uplaćena su na žiroračun Stranke. Članovi Stranke su vijećnici u predstavničkim tijelima 27 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s područja Primorsko-goranske županije. Prihodi su korišteni za financiranje redovnih aktivnosti te promidžbu Stranke.

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 23.971,00 kn. U okviru navedenih prihoda iskazani su prihodi od participacija članova Stranke koje se uplaćuju na temelju odluke Predsjedništva iz rujna 2017. Prema navedenoj odluci, članovi Stranke plaćaju participaciju u visini od 5,0 % netonaknade za rad koju dobivaju kao izabrani članovi županijske skupštine, općinskih i gradskih vijeća te naknade za rad kao članovi nadzornih odbora, upravnih vijeća i skupština ustanova te trgovačkih društava koji su u vlasništvu općina i gradova te u državnom vlasništvu. Participacije članova uplaćivane su u skladu s donesenom odlukom na žiroračun Stranke, a za uplate su vođene evidencije u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 9.617,00 kn odnose se na dobrovoljni prilog (donaciju) u novcu od pravne osobe u iznosu od 5.000,00 kn i od druge pravne osobe za usluge izborne promidžbe u iznosu od 4.617,00 kn. Odredbom članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da su dobrovoljni prilozima (donacije) povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe ili referendumske aktivnosti. Dobrovoljni prilog (donacija) u iznosu od 5.000,00 kn doznačena je na redovan račun Stranke. Stranka vodi evidencije i izdaje potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja. Navedeni prihodi utrošeni su za predviđene namjene.

Drugi prihodi u iznosu od 42.136,00 kn odnose se na prihode po posebnim propisima iz ostalih izvora u iznosu od 40.125,00 kn, prihode od imovine (podzakupa) u iznosu od 1.967,00 kn i kamata u iznosu od 44,00 kn. Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora odnose se na refundaciju troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 40.125,00 kn, na temelju Sporazuma o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor (s drugim političkim strankama). Prihodi od imovine (podzakup) ostvareni su na temelju ugovora o podzakupu iz 2018. kojim se prostorija daje u podzakup drugoj političkoj stranci na temelju suglasnosti zakupodavca.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 368.144,00 kn, što je 12.568,00 kn ili 3,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 2.144,00 kn ili 0,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	85.668,00	101.128,00	118,0
2.	Materijalni rashodi	262.675,00	259.130,00	98,7
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	68.626,00	80.649,00	117,5
2.2.	Drugi materijalni rashodi	194.049,00	178.481,00	92,0
3.	Rashodi amortizacije	792,00	469,00	59,2
4.	Financijski rashodi	2.149,00	2.417,00	112,5
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	4.292,00	5.000,00	116,5
	Ukupni rashodi	355.576,00	368.144,00	103,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	418.236,00	425.517,00	101,7
	Višak prihoda	62.660,00	57.373,00	91,6

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 259.130,00 kn ili 70,4 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 101.128,00 kn ili 27,5 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (financijski rashodi, rashodi za donacije/pomoći i rashodi amortizacije) iznose 7.886,00 kn ili 2,1 % ukupnih rashoda. Vrijednosno su najznačajnije povećani rashodi za zaposlene u iznosu od 15.460,00 kn ili 18,0 % u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog povećanja plaće i neoporezivog dijela plaće. Također, značajno su povećani rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 12.023,00 kn ili 17,5 % u odnosu na prethodnu godinu, zbog troškova promidžbe na izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 101.128,00 kn. Odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 57.110,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 31.018,00 kn te druge rashode za zaposlene (paušalna naknada za topli obrok i nagrada zaposleniku za radne rezultate, naknada za božićne blagdane) u iznosu od 13.000,00 kn. U 2020. Stranka je imala jednog zaposlenika s kojim je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Plaća je obračunavana i isplaćivana u skladu s ugovorom o radu te zakonima i drugim propisima.

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni u iznosu od 80.649,00 kn odnose se na rashode za redovnu promidžbu Stranke (pretplata na lokalni tisak, objave na mrežnim stranicama Stranke i društvenim mrežama, usluge tiska, kopiranja, fotografiranja, videomontaže, izrada promotivnih filmova, promidžbeni materijal) u iznosu od 40.524,00 kn te rashode za promidžbu i oglašavanje za izbor zastupnika u Hrvatski sabor na temelju zaključenog sporazuma i dodatka sporazumu s koalicijskim partnerima u iznosu od 40.125,00 kn. Navedeni rashodi istovjetni su rashodima iskazanim u Izvješću o troškovima (rashodima) izborne promidžbe (Obrazac: IZ-T-IP) nositelja koalicije (Socijaldemokratske partije Hrvatske). Stranka je na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor sudjelovala s više političkih stranaka (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Hrvatskom seljačkom strankom, Hrvatskom strankom umirovljenika, Snagom – Strankom narodnog i građanskog aktivizma, Građansko-liberalnim savezom, Istarskim demokratskim saborom te Narodnom strankom – REFORMISTI) s kojima je zaključen sporazum i dodatak sporazumu.

Prema navedenom sporazumu, koalicijski partneri suglasni su da Socijaldemokratska partija Hrvatske otvori poseban račun za financiranje izborne promidžbe, a troškove kampanje podmiruju potpisnice sporazuma razmjerno broju osvojenih zastupničkih mandata. S obzirom na to da Stranka nije osvojila zastupnički mandat na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, nositelj koalicijske liste (Socijaldemokratska partija Hrvatske) u cijelosti je troškove izborne promidžbe refundirao Stranci.

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 178.481,00 kn odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 44.981,00 kn, zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 30.729,00 kn, rashode za reprezentaciju u iznosu od 24.815,00 kn, računalne usluge u iznosu od 19.375,00 kn, materijal, energiju i sitni inventar u iznosu od 16.801,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 12.080,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 9.425,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima (troškovi službenih putovanja) u iznosu od 9.381,00 kn, naknade troškova zaposlenima (troškovi službenih putovanja i naknada za prijevoz) u iznosu od 4.092,00 kn i druge nespomenute materijalne rashode (usluge održavanja i čišćenja te drugo) u iznosu od 6.802,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 44.981,00 kn odnose se na usluge računovodstvenog servisa u iznosu od 31.125,00 kn, obradu videa i pripremu za izradu filma u iznosu od 6.280,00 kn, obuke mladih članova Stranke u iznosu od 3.000,00 kn, objave osmrtnica u lokalnim novinama u iznosu od 2.520,00 kn, autorski honorar za dizajn slika i plakata za objave na društvenim mrežama u iznosu od 1.895,00 kn te javnobilježničke usluge u iznosu od 161,00 kn.

Rashodi za zakupnine poslovnih prostora i najamnine u iznosu od 30.729,00 kn odnose se na rashode zakupa poslovnih prostora za potrebe središnjice Stranke u iznosu od 21.872,00 kn i pojedinih ogranaka u iznosu od 8.857,00 kn. Ostvareni su na temelju zaključenih ugovora o zakupu kojima su utvrđene površine poslovnih prostora, iznosi zakupnina, rokovi plaćanja te druga prava i obveze ugovornih strana.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 24.815,00 kn odnose se na trošak ugošćivanja članova Stranke, drugih političara i obilježavanje prigodnih događaja (priloženi računi su potpisani te sadrže opis događaja povodom kojeg su nastali).

Rashodi amortizacije u iznosu od 469,00 kn odnose se na amortizaciju za dugotrajnu imovinu u uporabi nabavljenu prethodnih godina, koja je obračunana u skladu s propisima.

Financijski rashodi u iznosu od 2.417,00 kn odnose se na usluge platnog prometa i druge financijske rashode.

Rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 5.000,00 kn odnose se na danu tekuću donaciju Hrvatskom Crvenom križu za pomoć stradalima u potresu, odobrenu na temelju odluke Predsjednika Stranke.

Višak prihoda koncem 2020. iznosi 57.373,00 kn. S obzirom na to da preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 130.554,00 kn, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 187.927,00 kn. U Izvještaju o prihodima i rashodima višak prihoda tekuće godine i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazani su u jednakom iznosu od 57.373,00 kn, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina nije iskazan.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 215.964,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.280,00	2.812,00	85,7
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	3.280,00	2.812,00	85,7
2.	Financijska imovina	163.853,00	213.152,00	130,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	108.470,00	114.284,00	105,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	581,00	10.283,00	1 769,9
2.3.	Potraživanja za prihode	27.774,00	61.557,00	221,6
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	27.028,00	27.028,00	100,0
	Ukupno imovina	167.133,00	215.964,00	129,2
3.	Obveze	36.580,00	28.037,00	76,6
3.1.	Obveze za rashode	36.283,00	24.821,00	68,4
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	297,00	3.216,00	1 082,8
4.	Vlastiti izvori	130.553,00	187.927,00	143,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	167.133,00	215.964,00	129,2

Ukupna vrijednost imovine u iznosu od 215.964,00 kn odnosi se na financijsku imovinu u iznosu od 213.152,00 kn i nefinancijsku imovinu u iznosu od 2.812,00 kn. Financijska imovina veća je za 49.299,00 kn ili 30,1 % u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog povećanja potraživanja za prihode koja su veća za 33.783,00 kn ili 121,6 % te drugih potraživanja koja su veća za 9.702,00 kn u odnosu na prethodnu godinu. Obveze su smanjene za 8.543,00 kn ili 23,4 % u odnosu na prethodnu godinu. Značajno su povećani vlastiti izvori, i to za 57.374,00 kn ili 43,9 % u odnosu na prethodnu godinu zbog ostvarenog viška prihoda u tekućoj godini.

Nefinancijska imovina (proizvedena dugotrajna imovina) u iznosu od 2.812,00 kn odnosi se na uredski namještaj i opremu.

Vrijednost financijske imovine u iznosu od 213.152,00 kn odnosi se na novčana sredstva na žiroračunu u iznosu od 114.284,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu od 61.557,00 kn, rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 27.028,00 kn te druga potraživanja (pretplate i drugo) u iznosu od 10.283,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu od 61.557,00 kn su dospjela, a odnose se na potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 58.168,00 kn, potraživanja za članske doprinose (participacije) u iznosu od 3.216,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 173,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2021.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 54.888,00 kn ili 89,2 % potraživanja za prihode.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 27.028,00 kn odnose se na ugovorenu isplatu autorskog honorara za pisanje teksta o razvoju i djelovanju Stranke u 2019. za tisak monografije. Navedena usluga obavljena je u travnju 2021.

Obveze u iznosu od 28.037,00 kn odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 16.678,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 8.143,00 kn i odgođeno priznavanje prihoda (članski doprinos) u iznosu od 3.216,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu od 18.396,00 kn. Do srpnja 2021. podmirene su obveze u iznosu od 22.436,00 kn ili 80,0 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu od 187.927,00 kn odnose se na vlastite izvore (vlastita sredstva) u iznosu od 130.554,00 kn i višak prihoda ostvaren za 2020. u iznosu od 57.373,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 8. lipnja do 1. prosinca 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 01/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o obrascima i načinu vođenja Registra političkih stranaka, te obrascima i postupku prijave osnivanja i djelovanja ustrojstvenih oblika političkih stranaka (Narodne novine 79/94, 144/10 i 27/20)
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
7. Statut Stranke iz 2015.
8. Program rada i Izmjene Programa rada za 2020.

9. Financijski plan i izmjene financijskog plana za 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, a u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku, na mrežnim stranicama Stranke i Državnog izbornog povjerenstva. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, ulazni i izlazni računi, izvodi žiroračuna Stranke i drugo. Obavljeni su razgovori s Predsjednikom Stranke, tajnikom i odgovornom osobom iz knjigovodstvenog servisa. Također, pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba u vezi s naplatom prihoda iz proračuna, računovodstvenim evidentiranjem navedenih prihoda i viška prihoda iz prethodne godine.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje te dobrovoljni prilog (donaciju).

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Stranka je upisana u Registar političkih stranaka u ožujku 1990. U spomenutom Registru na 20. rujna 2021. upisano je jedanaest ustrojstvenih oblika Stranke, a prema evidenciji Stranke iz rujna 2021. osnovano je 30 ustrojstvenih jedinica (ogranaka). Prema obrazloženju Stranke, od osnivanja Stranke i prvog upisa u Registar političkih stranaka nisu prijavljivane promjene u osnivanju i djelovanju ogranaka. Odredbama članka 8. Zakona o političkim strankama, propisano je da je politička stranka dužna prijaviti osnivanje i djelovanje svojih ustrojstvenih oblika (podružnica, ogranaka) nadležnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana osnivanja. Pravilnikom o obrascima i načinu vođenja Registra političkih stranaka, te obrascima i postupku prijave osnivanja i djelovanja ustrojstvenih oblika stranaka propisano je, između ostalog, oblik i sadržaj obrasca prijave osnivanja i djelovanja organizacijskih oblika političkih stranaka, kao i način popunjavanja obrazaca i način podnošenja zahtjeva za upis u Registar.

Državni ured za reviziju nalaže prijaviti osnivanje i djelovanje ustrojstvenih oblika (podružnica, ogranaka) nadležnom ministarstvu u propisanom roku u skladu s odredbama Zakona o političkim strankama.

1.2. Stranka se nije očitovala na nalog za prijavljivanje osnivanja i djelovanja ustrojstvenih oblika (podružnica, ogranaka) nadležnom ministarstvu u propisanom roku u skladu s odredbama Zakona o političkim strankama.

2. Planiranje

2.1. Program rada i financijski plan za 2020. donijelo je Predsjedništvo Stranke u prosincu 2019., a njihove izmjene u prosincu 2020.

Program rada sadrži opisni dio s općim troškovima, redovnim aktivnostima za 2020. i izvanrednim rashodima te iskazanim rashodima po pojedinoj aktivnosti i vrstama rashoda. Planirane su aktivnosti u okviru općih troškova (isplata plaće, materijalni troškovi i drugo) i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti (rad s članovima i mladima, konvencija i sastanci, edukacije i seminari, parlamentarni izbori (priprema za izbore zastupnika u Hrvatski sabor) te promidžbene aktivnosti i obljetnice). Izmjenama Programa rada planirani su ukupni rashodi u iznosu od 366.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na aktivnosti u okviru općih troškova (rashodi za plaće i drugi rashodi za zaposlene, usluge, materijal i energija, financijski rashodi i drugi rashodi) u iznosu od 240.000,00 kn te rashodi za redovne promidžbene aktivnosti u iznosu od 48.000,00 kn i izbornu promidžbu (za izbore zastupnika u Hrvatski sabor) u iznosu od 40.000,00 kn.

U Izmjenama Programa rada iskazani su ukupni rashodi za svaku aktivnost bez iskazanih rashoda prema vrstama rashoda, što otežava praćenje ostvarenja pojedine aktivnosti po vrstama rashoda.

Državni ured za reviziju preporučuje u izmjenama programa rada planirati rashode za aktivnosti prema vrstama rashoda kako bi se pratilo ostvarenje aktivnosti po pojedinim vrstama rashoda.

2.2. *Stranka se nije očitovala na preporuku da se u izmjenama programa rada planiraju rashodi za aktivnosti prema vrstama rashoda kako bi se pratilo ostvarenje aktivnosti po pojedinim vrstama rashoda.*

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje političkih aktivnosti u iznosu od 349.793,00 kn. Od navedenog iznosa prihoda, iznos od 292.373,00 kn naplaćen je tijekom 2020., iznos od 51.499,00 kn naplaćen je do datuma predaje financijskih izvještaja (1. ožujka 2021.), a prihodi u ukupnom iznosu od 5.921,00 kn naplaćeni su nakon datuma dostavljanja financijskih izvještaja (sredinom ožujka, u travnju i rujnu 2021.). Prihodi u ukupnom iznosu od 5.921,00 kn nisu priznati prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, nego su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računima prihoda za 2020., umjesto u okviru računa odgođenog priznavanja prihoda. Nakon isteka izvještajnog razdoblja, spomenute prihode trebalo je stornirati na računu prihoda po posebnim propisima iz proračuna te evidentirati i iskazati na odgovarajućem računu odgođenog priznavanja prihoda (navedeni iznos trebao je biti dio zaključnog stanja računa odgođenog priznavanja prihoda).

Prema odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se nerecipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja. Na jednak je način navedeno i u računovodstvenim politikama koje su sastavni dio dodatnih bilješki uz financijske izvještaje.

Zbog navedenog načina evidentiranja i iskazivanja, prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima više iskazani za 5.921,00 kn (evidentirani su odnosno iskazani u iznosu od 349.793,00 kn, umjesto u iznosu od 343.872,00 kn), a višak prihoda tekuće godine u jednakom je iznosu (5.921,00 kn) više evidentiran odnosno iskazan (evidentiran je odnosno iskazan u iznosu od 57.373,00 kn, a trebao je biti u iznosu od 51.452,00 kn). Isto tako, u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. obveze su (odgođeno priznavanje prihoda) manje iskazane za 5.921,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže prihode po posebnim propisima iz proračuna u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prema računovodstvenom načelu nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i računovodstvenim politikama Stranke.

U Izvještaju o prihodima i rashodima (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju) nije iskazan preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 130.554,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. navedeni je višak prihoda iskazan i u poslovnim knjigama evidentiran u okviru skupine računa vlastiti izvori, umjesto na računu viška prihoda. Odredbama članka 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Nadalje, Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, propisan je oblik i sadržaj financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se financijski izvještaji sastavljaju te obveza i rokovi njihova podnošenja. Odredbama članka 6. spomenutog Pravilnika, propisano je da se financijski izvještaji sastavljaju na sljedećim obrascima: Bilanca na Obrascu: BIL-NPF i Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF, a obrasci su sastavni dio spomenutog Pravilnika.

Prema odredbi članka 12. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Evidentiranje i iskazivanje viška prihoda na drugim računima nije utjecalo na visinu vlastitih izvora, ali je utjecalo na njihovu strukturu.

Državni ured za reviziju nalaže preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u financijskim izvještajima iskazati u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Nadalje, nalaže višak prihoda iz prethodnih godina u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

- 3.2. *Stranka u vezi s nalogom za evidentiranje prihoda po posebnim propisima u poslovnim knjigama i iskazivanje u financijskim izvještajima prema načelu nastanka događaja navodi da se od 2014. postupa prema nalazu Državnog ureda za reviziju i evidentiraju se potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te da za evidentirana potraživanja poduzima mjere naplate radi ostvarivanja navedenih prihoda. Isto tako, navodi da proteklih godina nijedan revizor u nijednom izvješću nije „spomenuo” da se radi pogrešno. Nadalje, pojašnjava da je gotovo pravilo da neka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije uplatila prihode po posebnim propisima za redovito financiranje političkih aktivnosti na vrijeme, odnosno da je uplatila nakon roka podnošenja godišnjih izvještaja pa se to ponovilo i 2021. te je uplaćeno nešto kasnije od podnošenja godišnjih izvještaja. Uplata navedenih prihoda iskazana je u prihodima jer su poduzete mjere naplate i vjerovalo se da će biti naplaćeni do zakonskog podnošenja prijave, što bi trebala i biti obveza zbog donesenih odluka o takvom postupanju. Stranka navodi da su uplate jedinica lokalnih samouprava neredovite i da kasne do šest mjeseci te da bi, po mišljenju Stranke, Državni ured za reviziju na razini Republike Hrvatske trebao izdati jasno upozorenje jedinicama lokalne samouprave da ako kasne s uplatama, ovisno o zakonskim rokovima, plaćaju određene penale (kazne). Isto tako, Stranka navodi da je navedena nepravilnost koja je i razlog za uvjetno mišljenje do ove godine prikazivana na potpuno isti način i različiti su revizori kontrolirali dokumentaciju te nijedan od njih nije ukazao na nepravilnost koja se spominje, što ne znači da nepravilnosti nema, ali svakako ukazuje na njezinu beznačajnost.*

U vezi s iskazivanjem prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina u financijskim izvještajima te njegovim evidentiranjem u poslovnim knjigama i iskazivanjem u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, Stranka navodi da je u izvještaju preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iskazan kao vlastiti izvori s namjerom iskazivanja vlastitih sredstava koja će biti utrošena za izbornu promidžbu te da su u financijskom izvještaju vlastiti izvori u ukupnom iznosu ispravno iskazani.

Na kraju Očitovanja Stranka navodi da očekuje da se uvaži njezino Očitovanje i da će Državni ured za reviziju izreći bezuvjetno mišljenje o Stranci u 2020.

- 3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri nalogu koji se odnosi na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje političkih aktivnosti. Naime, nedvojbeno je da je u postupku revizije utvrđeno da je u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan dio prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje političkih stranaka u ukupnom iznosu od 5.921,00 kn, iako je naplaćen nakon predočavanja financijskih izvještaja za 2020., a što je i potvrđeno u Očitovanju Stranke.

Nadalje, Državni ured za reviziju također ostaje pri danom nalogu u vezi s prenesenim viškom prihoda jer je nedvojbeno utvrđeno da preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 130.554,00 kn u Izvještaju o prihodima i rashodima nije iskazan, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. je iskazan i u poslovnim knjigama evidentiran u okviru skupine računa vlastiti izvori, umjesto na računu viška prihoda. U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2019. bio je iskazan višak prihoda iz prethodnih godina, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2019. bio je iskazan i u poslovnim knjigama evidentiran, u okviru skupine računa viška prihoda.

S obzirom na navedeno, a u vezi s navodima iz zaključnog dijela Očitovanja Stranke kojim se traži da se uvjetno mišljenje o financijskim izvještajima promijeni u bezuvjetno mišljenje (Stranka je, između ostalog, u Očitovanju navela da to ne znači da nepravilnosti nema, ali svakako ukazuje na njezinu beznačajnost), Državni ured za reviziju ističe da se u izvješćima o obavljenim revizijama izražavaju mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja na temelju utvrđenih činjenica, odnosno postupanja u skladu s propisima.

4. Dobrovoljni prilog (donacija)

- 4.1. Stranka je, na temelju ugovora o donaciji, primila dobrovoljni prilog (donaciju) u naravi (uslugama) u iznosu od 4.617,00 kn za koju nije primila potvrdu trgovačkog društva koje ju donira. Trgovačko društvo dostavilo je račun za usluge promotivnog oglašavanja kandidata Stranke za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u dnevnom tisku u vrijednosti od 4.617,00 kn, koje glasi na ime donatora, a usluge je obavilo drugo trgovačko društvo. Navedeni dobrovoljni prilog (donacija) iskazan je u Izvješću o primljenim donacijama (Obrazac IZ-D-RPA).

Prema odredbama članka 18., stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, za donaciju koja se daje u obliku proizvoda ili usluga za financiranje redovitih godišnjih političkih aktivnosti, fizičke i pravne osobe dužne su izdati potvrdu na kojoj će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojoj je naznačeno da glasi na političku stranku.

Državni ured za reviziju nalaže za primljene donacije u obliku proizvoda ili usluga zatražiti od fizičkih i pravnih osoba potvrdu na kojoj će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojoj je naznačeno da glasi na Stranku.

- 4.2. *Stranka se nije očitovala u vezi s nalogom da se za primljene donacije u obliku proizvoda ili usluga zatraži od fizičkih i pravnih osoba potvrda na kojoj će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojoj je naznačeno da glasi na Stranku.*